

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนำแผนไปใช้ ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 97 โรงเรียน จำแนกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1.1 ผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ อาจารย์ใหญ่ และผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 97 คน

1.2 ครูผู้รับผิดชอบงานวางแผน จำนวน 97 คน

1.3 ครูผู้นำแผนไปใช้ ได้แก่ ครูประจำชั้น ระดับก่อนประถมศึกษา ครูประจำชั้นระดับประถมศึกษา และครูประจำชั้นระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 1,303 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 1,497 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

2.1 ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 25 คน

2.2 ครูผู้รับผิดชอบงานวางแผน จำนวน 25 คน

2.3 ครูผู้นำแผนไปใช้ จำนวน 297 คน

3. การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

3.1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้รับผิดชอบงานวางแผน ซึ่งจะใช้วิธีการสัมภาษณ์ ใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 25 ของประชากร (ประคอง กรรณสูตร, 2528: 8) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเบื้องต้นกลุ่มละ 24 คน

3.1.2 กลุ่มครูผู้นำแผนไปใช้ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan (1970: 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 297 คน

3.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 กำหนดโรงเรียนที่จะเป็นพื้นที่เก็บข้อมูล ดังนี้

3.2.1.1 จำแนกโรงเรียนทั้งหมด 97 โรงเรียนในจังหวัด เป็นรายขนาด ตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งกำหนดโรงเรียนไว้ 7 ขนาด ตามจำนวนนักเรียน สำหรับจังหวัดเพชรบูรณ์ มีโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพียง 3 ขนาด ดังนี้

1. ขนาดที่ 2 (จำนวนนักเรียน 121-300 คน) มี 34 โรงเรียน
2. ขนาดที่ 3 (จำนวนนักเรียน 301-600 คน) มี 52 โรงเรียน
3. ขนาดที่ 4 (จำนวนนักเรียน 601-900 คน) มี 11 โรงเรียน

3.2.2 เทียบสัดส่วนเพื่อหาจำนวนโรงเรียนที่จะไปเก็บข้อมูลแต่ละขนาด โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 25 ของโรงเรียนทั้งหมด ในกรณีที่มีเศษตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ปิดเศษเป็น 1 เนื่องจากมีโรงเรียนที่เทียบสัดส่วนแล้วมีเศษทศนิยม 0.5 และได้ปิดเป็น 1 โรงเรียน จึงมีจำนวนโรงเรียนที่จะเก็บข้อมูลทั้งสิ้น 25 โรงเรียน

3.2.3 เลือกโรงเรียนที่จะเก็บข้อมูลโดยวิธีการสุ่มอย่างเป็นระบบ หรือการสุ่มตามจังหวะของประชากรที่เรียงไว้ (ประคอง กรรณสูต, 2535: 8)

3.2.4 กำหนดกลุ่มตัวอย่างเพื่อการสัมภาษณ์โดยใช้ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้รับผิดชอบงานวางแผนในทุกโรงเรียนที่สุ่มได้

รายละเอียดจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างเพื่อการสัมภาษณ์ปรากฏตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดที่	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูผู้รับผิดชอบงานวางแผน		รวม	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
2	34	9	34	9	68	18
3	52	13	52	13	104	26
4	11	3	11	3	22	6
รวม	97	25	97	25	194	50

3.2.5 กำหนดกลุ่มตัวอย่างสำหรับการใช้แบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ ครูผู้นำแผนไปใช้ โดยเทียบสัดส่วนหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนแต่ละขนาด แล้วเทียบสัดส่วนเป็นรายโรงเรียน หลังจากนั้นกระจายเป็นรายระดับ แล้วเลือกกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนรายระดับ เพื่อตอบแบบสอบถาม

รายละเอียดจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างเพื่อตอบแบบสอบถามปรากฏตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดที่	ครูผู้นำแผนไปใช้							
	ก่อนประถม		ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา		รวม	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
2	78	18	209	47	87	20	374	85
3	157	37	374	87	179	38	710	162
4	40	9	107	24	72	17	219	50
รวม	275	64	690	158	338	75	1,303	297

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ประเภท คือ

1. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
  - ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ เป็นแบบตรวจสอบรายการ
  - ตอนที่ 2 ปัญหาการนำแผนปฏิบัติการประจำปีไปใช้ เป็นแบบตรวจสอบรายการ และปลายเปิด
2. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
  - ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ
  - ตอนที่ 2 ปัญหาการนำแผนปฏิบัติการประจำปีไปใช้เป็นแบบให้เลือกตอบ และคำถามปลายเปิด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัยซึ่งประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และแบบสอบถาม มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา ที่เกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยเกี่ยวกับการวางแผน
2. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยเกี่ยวกับการนำแผนปฏิบัติการประจำปีไปใช้
3. ร่างเครื่องมือในการวิจัย ส่งอาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำเพื่อแก้ไขและปรับปรุง
4. นำเครื่องมือที่แก้ไขแล้ว ส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และถูกต้องเหมาะสมในการใช้ภาษา หลักเกณฑ์การเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ เลือกจากนักวิชาการและผู้บริหารในหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนและการนำแผนไปใช้ ดังรายชื่อในภาคผนวก ก
5. นำเครื่องมือที่ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแล้ว มาปรับปรุงแก้ไข โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การสัมภาษณ์และการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อขอความร่วมมือในการสัมภาษณ์และเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม จากบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการนำแผนปฏิบัติการประจำปีไปใช้ ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์
2. ขอนหนังสือจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ถึงโรงเรียนในสังกัดที่เป็นโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการสัมภาษณ์และเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ผู้วิจัยเดินทางไปส่งแบบสอบถามที่โรงเรียนและนัดวันสัมภาษณ์ด้วยตนเอง
4. ผู้วิจัยเดินทางไปสัมภาษณ์และเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองที่โรงเรียนในวันที่ไปสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ได้ครบทุกคน และเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามได้จำนวน 287 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.63

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

สูตรในการหาค่าร้อยละ

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด}}$$

(ประคอง กรรณสูตร, 2538: 65)

1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการนำแผนไปใช้ วิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา
แจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

2. ข้อมูลจากแบบสอบถาม

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการ
แจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการนำแผนไปใช้ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่
หาค่าร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย